

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukarnia i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Rosya.

Przez rozkaz cesarski do zarządu wojennego, z d. 6. Kwietnia z powodu zawarcia pokoju, członek rady państwa generał adjutant ks. Menszykow I., uwolniony został od obowiązków generała gubernatora wojennego kronsztadzkiego, z pozostaniem członkiem rady państwa i w godności generała adjutanta.

Przez dyplom najwyższy z d. 27. Marca, mianowany został kawalerem cesarsko-królewskiego orderu św. Stanisława kl. Iej rzeczywisty radca stanu, prezes sądu apelacyjnego Królestwa Polskiego, Paprocki, a to za 50letnią przeszłość gorliwą i odznaczającą się służbę.

Przez rozkaz dzienny cesarski w wydziale wojskowym z dn. 2. Kwietnia, oświadczone zostało zadowolenie monarsze za odznaczenie się okazane w bitwie podczas przeszłej wojny, w liczbie innych generał adjutantów naczelnikom dywizji, 1szej dragonów hr. Rzewuskiemu I. i 6ej lekkiej jazdy ks. Radziwiłłowi.

Petersburg, 24. Kwietnia. — Ukaz do rządzącego senatu. — Z woli opatrności najwyższej, przeznaczeniem było ukochanej ojczyzny naszej opierać się w strasznej i zawziętej wojnie, w samych granicach Rosji toczoną, zwróconym przeciw siłom połączonych kilku mocarstw.

W obec tych okoliczności, zagrażających bezpieczeństwu państwa naszego, cesarz Mikołaj Pawłowicz, manifestem z d. 29. Stycznia 1855 r. powołał wszystkie stany narodu ruskiego do powszechnej milicji krajowej, i na to wezwanie monarchy, Rosya odpowiedziała ze zwykłą sobie gorliwością i wiernością. Obecnie okoliczności zmieniły się. Pokój z mocarstwami które z nami walczyły, zawarty został w Paryżu 30. Marca r. b. i w skutku tego uznając, iż obrona państwa nie wymaga już milicji nadzwyczajnej, szczególnymi ukazami rodzica naszego i naszymi powołanych z gubernij ku temu wyznaczonych, rozkazujemy rozpuścić niezwłocznie wszystkich wojowników milicję takową stanowiących, do dawnych ich siedlisk i zatrudnień.

Niech ci waleczni wojownicy milicji krajowej, wróć na łono swych rodzin; niech cieszą się tam życiem spokojnym i drogocennym świadectwem sumienia, iż wykonali święty obowiązek wiernych poddanych, wiernych synów Rosji, i że za pomocą trudów i waleczności, nabyli niezaprzeczone prawo do wdzięczności naszej i ojczyzny.

Senat rządzący nie zaniecha uczynić, dla wykonania niniejszego, wszystkie należyte rozporządzenia, a to na zasadach objętych zatwierdzonymi przez

nas na d. 5 Kwietnia rb. przepisami o rozpuszczeniu ruchomej milicji krajowej. Na oryginalne własną JCMci ręką napisano Aleksander.

— Minister oświecenia Norow mianowany został członkiem rady kierującej wojskowymi zakładami naukowymi. W ogóle rząd rosyjski zajmuje się teraz usilnie udoskonaleniem szkół wojskowych a nawet wszelkich zakładów naukowych. W jednym z ostatnich rozporządzeń polecił cesarz, aby oficerów wysłużonych nie mianowano na przyszłość naczelnikami lub nauczycielami w zakładach naukowych cywilnych, co dotychczas często zdarzało się w Rosji.

Francya.

Z protokołów konferencji paryskich (podług urzędowego tekstu z Monitora).

1. protokół 25. Lutego. — Przytomni pełnomocnicy Austrii, Francji, Wielkiej Brytanii, Rosji, Sardynii i Turcji. Hrabia Buol proponuje, aby hr. Walewskiemu poruczono przewodnictwo w konferencyach. Jestto, — mówi on — nietylko zwyczaj dawniejszymi wypadkami uswiecony, i w ostatnich czasach w Wiedniu zachowany; ale jest to zarazem winnym holdem dla monarchy, którego gościnności w tej chwili reprezentanci Europy doznają. Hr. Buol nie wątpi o jednomyślnym przyzwoleniu, które nareszcie następuje. Hr. Walewski przyjmuje przewodnictwo i oświadcza: Dziękuję panom, moi panowie, za cześć, którą mi wyświadcza, obierając mnie swoim przewodnikiem, i chociaż uważam się bardzo niegodnym tego zaszczytu, nie mogę, nie wolno mi przecie wahać się go przyjąć, bo jest świadectwem usposobień, które spowodowały naszych sprzymierzeńców i nieprzyjaciół do tego życzenia, aby Paryż był miejscem rozpoczynających się czynności. Objawiająca się przytem jednomyślność pomyślną jest wróżbą przyszłego rezultatu naszych usiłowań. Co się mnie dotyczy, dołożę starań, abym usprawiedliwił zaufanie panów, czyniąc zadość przekazanym mi obowiązkom; będę starał się unikać niepotrzebnych zwlekań; mając jednak na myśli osiągnięcie celu, nie zapomnę także ani na chwilę, że zbyt ni pospiech mógłby nas tylko od niego oddalić. Zresztą ożywni wszyscy duchem zgody, i skłonni do okazania wspólnej życzliwości unikać będziemy wyrażań obrażających, a sumiennie i z dojrzałą rozważą, jakiej rzecz wymaga, zdołamy rozwiązać to wielkie żądanie nie spuszczając z oka sprawiedliwej niecierpliwości Europy, której uwaga na nas jest zwróconą i która z utęsznieniem wygląda wypadku naszych naradzań.

Pan Benoletti obiera się protokulistą i pełnomocnictwa przedłożone

DWAJ BRACIA ARTYŚCI.

Zarys życia towarzyskiego XIX. wieku.

przez
L. P.

(Dalszy ciąg.)

Rozmowa pełna zajęcia się rozpoczęła. Poliński na samym wstępie, odsłonięciem tego tylko, co chciał, z własnego sposobu myślenia wyjąć, zjednałszy już sobie pewną przychylną pochodziła ze współudziału w myślach i uczuciach, mógł teraz łatwiej rozwinąć swoją strategię. Potrzebował pomocy, opieki i rady, aby dojść do celu swoich zamiarów, już do niego zaczynał sobie drogę torować. Traktowano o polityce i literaturze tegoczesnej, zastanawiano się nad przewrotnością pierwszej nad widocznym upadkiem drugiej. Poliński lubo w duszy nie podzielał we wszystkim, przesadzonego, zastarzałego nie raz zdania, potakiwać musiał. A gdy margrabina zapytała, czy długo w Paryżu zabawi, co nadal zamysła począć?

„Chciałbym już tu pozostać, odpocząć,“ odpowiedział z westchnieniem, „ale bez majątku, potrzebowałbym zapewnienia, rękojmi na przyszłość, i skorobym mógł otrzymać umieszczenie w konserwatorium muzycznym, nieby mi więc do życzenia nie pozostawało. Z tego też powodu zaledwom przybył do Paryża, udałam się zaraz do tej, która niedługo wieniec sławy okrzyła skronie moje, i dziś mi nie odmówi wdania się swojego, kiedy idzie o zapewnienie ostatnich dni znużonego zawodami i cierpieniem żywota.“

Niewdzięczny! zapomniał, iż była na świecie inna istota, która ten wieniec, o którym wspominał, własnymi spleciała rękami, jemu utorowała drogę do chwały, sobie zostawiła w podziale pamięć kilku dni szczęśliwych okupionych długim pasmem cierpień i boleści!

Pani de Montvalais upojona pochlebstwem, bo która kobieta, nawet siedemdziesięcioletnią nie lekce? szczerze dopomógł Polińskiemu chciała, a zastanawiając się nad sposobami dopięcia pożądanego celu, zasięga rady doświadczonych przyjaciół. Stało na tem, iż przedewszystkiem trzeba się dać poznać. Wprawdzie przed trzydziestu laty jeden z utworów muzycznych Polińskiego największego powodzenia doznał na teatrze wielkiej opery w Paryżu. Ale od tego czasu i o Polińskim i o jego operze zapomniano. Pierwsze wrażenie najsilniejsze, przypomnieć się już nie tak łatwo. I margrabina durzyła się tylko, że dawną zachowała władzę, nie chciała przypuszczać, iż z utratą młodości i wdzięku straciła téż władzę całą potęgę. Mniemała, iż wpływami swoimi wiele dokaze, niestety była w obłądzeniu! Jednana przyjaźń czyż może być trwała? odnowiona rana trudna do wyleczenia, wznowiona opera nie wielkie powodzenie rokuje! A jednak na kongresie u margrabiny de Montvalais odbytym, stało, iż Berenikę, ową operę Polińskiego, z takimi oklaskami przyjętą w Paryżu przed trzydziestu laty na nowo przedstawia. Postanowiło łatwo, wykonać trudno. Jednak czegoż kobieta nawet stara nie dokaze? I nasza margrabina, swoimi intrygami, zabiegami, za pomocą przyjaciół, znajomych, obowiązanych tyle dokonała, że Berenikę sposobem narzuconym wprawdzie, do repertu-

aru przyjęto. Porozdawano role, dzień wystawienia naznaczono.

L'Abbé de Monthijou, wzięwszy Polińskiego pod swoją opiekę, najwięcej mu w tem dopomógł. L'Abbé miał wielką w Paryżu wziętość i powszechnie był lubiany. Trzymając się prawda: kochaj bliźniego jak siebie samego, pobbłążając czasami dla siebie, był nim dla drugich; pamiętający o sobie, nie zapomniał o drugich; dopełniający najskrupulatniej obowiązków stanu swojego, miał czyste sumienie, charakter wesoły, humor uprzejmy. Z przekonania legitymisty orleanistów znośił, przypuszczał bonapartystów, nawet republikanów cierpiał. On Polińskiego zapoznał z dyrektorami opery i orkiestry, przedstawił primadonnę, z aktorami zaznajomił, i pót był w nieustannym ruchu, domagał się, wymagał, prosił; nikomu odetchnąć nie dając, aż na swoim postawił.

W dzień przedstawienia, sala opery włoskiej była przepełnioną, sam cesarz miał widowisko zaszczytne swoją bytnością. Wszystkie zajęto miejsca, czekano jednak z rozpoczęciem sztuki na przybycie monarchy. Skoro liczny otoczony dworem wszedł do loży, podniesiono korytnę. I margrabina ze swoimi towarzysztem chciała być przytomną powodzeniu swojego protegowanego. Ale Andrzej Poliński nie wszedł do jęj loży, pod wpływem smutnych wspomnień, wołał pozostać w krześle obok drzwi wchodowych, sam jeden wśród tłumu. Podczas uwertury i scen pierwszych zanurzony w myślach, nie w koło siebie nie widział, a na skrzydłach rozłożystej wyobraźni odlatując w daleką przeszłość, zdawało mu się, że ujrzysz Adelinę, że czujący jęj głos usłyszy. W tem

uznane są za formalne. Na przedstawienie hrabiego Walewskiego obowiązują się pełnomocnicy zobowiązać niewydawać tego, co się w konferencyach dzieje.

Ponieważ Sardynia protokołu wiedeńskiego z 1. Lutego nie podpisała, oświadczając przeto pełnomocnicy jej, że całkiem do niego przystępują. Podług tego uchwalono, aby ów protokół służył za podstawę pokoju, i potem zawarto zawieszenie broni.

2. protokół 28. Lutego. — Propozycje pokojowe zawarte w wiedeńskim protokole z 1. Lutego przez mocarstwa kontraktujące za podstawę układów przyjęte odczytują się po kolei. Pierwszym punktem zajmującym było oświadczenie się barona Brunnowa przeciw wyrazowi „protektorat” (w austriackiej propozycji) jako oznaczenie stosunku Rosyi do Księstw. Hr. Buol mówi, że protektorat *de facto* egzystuje, chociaż się wyraz ten nie znajduje w dyplomatycznych traktatach z Turcyą; wyraz używany jest, mówi on „gwarancja”. Byłoby atoli rzeczą ważną, wynaleść formę wyrażenia, sposobną do jasnego wykazania, że tej wyłącznej gwarancji koniec położyć należy. Ali basza oświadczył ze swojej strony, że wyraz „protektorat” w aktach dyplomatycznych był używany, mianowicie w stanie organicznym Księstw.

Przy rozbiórce zneutralizowania morza Czarnego a mianowicie przy pytaniu względem odnowienia konwencji co do cieśnin morskich oświadcza hr. Walewski, że przedewszystkiem należy oznaczyć jakie mocarstwa powołane są należeć do konferencji. Hr. Orłow i Buol odezwali się, że Prusy należy zawezwać do udziału w tej rzeczy. Hr. Clarendon przychylił się do tego zdania, wysławia atoli, że Prusy nie wypada pierw zawezwać do konferencji, aż gdy główne klauzule układu ogólnego ustanowione będą.

Hr. Walewski oświadczył, iż pełnomocnicy później zechcą wyrzec, kiedy mają być Prusy zawezwane. Gdy 4ty punkt dotyczący się chrześcian w Turcyi do dyskusji przyszedł, zapytał Orłow, co Turcyja w tej mierze uczynić zamierza? Ali basza odpowiada, że nowy Hatti Szerif odnawia przywileje dozwolone nie machometaniskim poddanym Porty i przepisuje nowe reformy.

3. protokół 1. Marca. — Posiedzenie to poświęcone było 5mu punktowi. Hr. Walewski zażądał w imieniu sprzymierzeńców, aby na wyspach Alandskich nie było żadnego zakładu morskiego i wojskowego. Hr. Orłow przyjął to żądanie. Hr. Walewski zażądał potem, aby ziemie na wschód morza Czarnego leżące były przedmiotem osobnego sprostowania. Po krótkiej dyskusji, w której wszyscy uznali użyteczność sprawdzenia granic azjatyckich Rosyi i Turcyi, zgodzono się na to, aby komisję mieszaną wysłać na miejsce. Zastanowiono się nad pytaniem odbudowania rosyjskich fortec nad brzegami wschodnimi morza Czarnego; nie ustanowiono atoli nie stanowczego; hr. Walewski żądał oddania ich, a hr. Orłow zezwolił na to.

Anglia.

Londyn, 30. Kwietnia. — Wczorajsza uroczystość obchodzona z powodu zawartego pokoju, obok swęj okazałości, nie osobiwie się wydała, przypominając w ruchach swych ciężkich ociężałość średniowieczną. Przytaczamy tu w tej mierze kilka słów opisu: O godzinie 12ej ruszyła się masa ludzi z pałacu James, zmierzając ku City. Uroczystość obwieszczono potrójnem zatrąbieniem, poczem Gonter King of arms odczytał proklamacyą królewską donosząc o zawarciu pokoju. Zgromadzony lud wykrzyknął trzy razy przy końcu proklamacyi, trzy razy zatrąbiono powtórnie i puszczone się dalej, aby zatrzymawszy się przed danem Chaming Cross na nowo tę uroczystość powtórzyć. Nareszcie ku City idąc dalej przybyło całe to grono do bramy City Temple bar, żądając otwarcia bramy. Po trzykrotnem zatrąbieniu zakolatał jeden z członków obwieszających pokój, Junior Pursuivant, trzykrotnie w podwoje bramy, na co marszałek City z drugiej strony bramy będący pyta się: Kto tam? na to Pursuivant odpowiada: że officers of arms, przybyli ogłosić proklamacyą pokojową królowej Pani. Ostrożny urzędnik obawiając się niby napadu nieprzyjacielskiego wpuszcza tylko samego Pursuivanta, który składa Lord Mayorowi pełnomocnictwo królewskie. Po odczytaniu i przekonaniu się, że wojska z zachodu nie zamysławiają nic złego, otwiera im Lord Mayor ciasne drzwi starodawniej City, z drugiej strony Temple bar

odczytano powtórnie proklamacyą i udano się, przy coraz bardziej zwiększającej się masie ludu, zwolna do giełdy, w środkowym punkcie City, i tu powtórzono po raz ostatni tę uroczystość.

— Times rozwodzi się dziś nad stanem Grecyi i Włoch i mówi: Położenie Grecyi i Włoch, nie jest tylko pytaniem greckim i włoskim, równie jak i położenie Turcyi, nie było tylko pytaniem tureckim. Neapol i państwa kościelne są wulkany, które dopóty tylko drżem, dopóki je ciśnienie na zewnątrz przycisk straszny, ale i ten przycisk jest anomalią obrażającą prawdziwe interesy Europy. Nie zdoła on wewnętrznych nieszczęść, które go wywołały, wyleczyć, ale pogorszy je. Bez wątpienia lepszymi są nawet Austriacy od anarchii, od zabójstw zdradziecko wykonywanych lepszą strażą wojskową; ale co się pod powierzchnią ukrywa, nie może być to przez maskę cudzoziemskiego despotyzmu ani usunięte ani wyleczone. Ciągłe bez ustanku się wewnątrz porusza, kłóci. Nie masz państwa w Włoszech, któreby nie stało nad przedpaścią wstrząśnienia. Takie wstrząśnienie nie zostawiłoby pierwszych państw Europejskich bez dotknięcia. Jesteśmy w skutek tradycji w skutek nie zapomnianych jeszcze przyrzeczeń i w skutek przykładu, którego zapomnieć nie możemy, choćbyśmy chcieli, przyjaciółmi i opiekunami włoskiej wolności. Chwała i hańba owego położenia jest nasza, i nie może zejść z drogi odpowiedzialności. Na ten lub ów sposób interesowane jest każde inne państwo wielkie mniej lub więcej bezpośrednio przy położeniu Włoch. To przez religię, owo przez pokrewieństwo polityczne, a owo przez ostatnią interwencję, upierającą się nie już na religii ale i na historycznych relacjach.

Posiedzenie izby wyższej z 29. Kwietnia. — Baron Aveland składa przysięgę, jako nowy par. Nalmesbury cofa wniosek swój względem Karsu. W końcu pyta się lord Granville, czyby miał co przeciw przedłożeniu izbie wpiątek treści adresu, który lord Clarendon wnieść zamysła. Lord Granville odpowiada, że odczytanie go w piątek nastąpi.

Posiedzenie izby niższej, 29. Kwietnia. — Layard pyta się, czy rząd w następny poniedziałek zechce izbę z powodu dyskusji nad układem pokojowym wnieść o adres do królowej i czyli treść takowego izbie pierw przedłożyć. Lord Palmerston odpowiada, że w podobnych razach było zwyczajem, żeby członek niezawisły parlamentu proponował adres. Potem przystąpiono do dalszej dyskusji nad Karsem. Po obszernych debatach, w których zarzucają rządowi mało pieczy i starania około Karsu, odroczone rzecz tę na przyszły czwartek.

Posiedzenie izby niższej, 30. Kwietnia. — Na porządku dziennym jest narada komitetu nad bilem pana W. Sommerwile dotyczącym się urządzenia mieszkań dla robotników w Irlandyi.

Austria.

Wiedeń, 30. Kwietnia po południu. Dyrekcyja kolei północnej cesarza Ferdynanda zawiadamia na dzisiejszém walnem zebraniu akcyonaryuszów swoich iż przyznana jej przez ministerium została cała kolej galicyjska do Lwowa i Brodów, z zastrzeżeniem ratyfikacyi cesarskiej.

Wiedeń, 1. Maja. — Ostdeutsche Zeitung pisze: Sprawa żeglugi parowej na Dunaju stała się w ostatnich dniach kwestyą polityczną. Niektórzy akcyonarze są tego zdania, że interesy europejskie powinny się być ukłócić przed interesami towarzystwa żeglugi parowej dunajskiej, w każdym razie powinni byli (twierdzą oni) pełnomocnicy austriaccy zdobyć się na umieszczenie w układzie pokojowym dodatku, że Dunaj jest wprowadzić wolnym, ale później dopiero, gdy swoboda towarzystwa żeglugi parowej dunajskiej minie. Towarzystwo które, zdaje się, konkurencyi obawiać, żąda wynagrodzenia starając się straty rzeczywiste i urojone najwyżej policzyć. Przeciw urozczeniom tym — jeżeli liczby nie są przesadzone — nie myślimy wcale powstawać, jesteśmy atoli tego zdania, że towarzystwo i na drodze wolnej konkurencyi nie ma powodu obawiać się straty, mianowicie, że używa przed każdym innym rywalem wielkich korzyści; nie sądzimy jednak, aby państwo chciało albo mogło się usunąć od obowiązku wynagrodzenia przywileju swego nadwzajemnego.

— Konferencye biskupów potrwają jeszcze ze dwa miesiące. Zwykle w tygodniu odbywają się trzy sesye plenarne; pojedyncze w sekeyach opra-

kiedy Berenika weszła na scenę, podniósł oczy, spojrział, nie była to ona; ale chuda, szpetna i niezgrabna Włoszka, a gdy śpiewać zaczęła, nagły dreszcz przebiegł przez jego uszy, bo w tym głosie nie było uniesienia, zapachu, nie było duszy; przebudził się ze snu, znikł urok, nastąpiło bolesne rozczerwanie. Akt pierwszy chłodno od publiczności przyjęty, nie wielkie powodzenie rokować się zdawało. Po ukończeniu drugiego aktu cesarz opuścił teatr. Podczas następnej sceny niemłody już człowiek obok Polińskiego siedzący: „Muszę wam opowiedzieć dawną anegdotę,” rzekł do otaczającej go młodzieży. „Po raz pierwszy przedstawiano w Paryżu Semiramidę Voltaira. Przepowiadał Piron, że sztuka wygwizdana zostanie. Przypadek tak zrzucił, że ci dwaj otwarci nieprzyjaciele obok siebie siedzieli. Sztuka się ku końcowi miała, kiedy Voltaire odezwał się do Pirona: A widzisz, że nie gwizdają. — Jakże mogą gwizdać, odpowiedział Piron, kiedy ziewają.”

Młodzi parsknęli od śmiechu. Poliński powstał z miejsca, wychodził, gdy ktoś zawołał na głos: „Ja dowiodę, że nie ziewam,” i długie, przeciągłe dało się słyszeć gwizdanie, powtórzone jak złowrobné echo po wszystkich stronach teatralnej sali. Poliński zszedłszy do sieni, słabo mu się zrobiło i oparł się o kolumnę, podczas gdy cała publiczność przed końcem opuszczając widowisko, obok niego przechodziła. Margrabina była w tej liczbie, nie dostrzegła go, ale on usłyszał, jak wicehrabia z szyderskim uśmiechem rzekł do niej:

„Nie udało się biedakowi!”

„Byłam tego pewna,” odpowiedziała głośno, jakby publicznie opieki swojej się wyrzekała, chciała aby jej słów wszyscy usłyszeli. „Czegoż pan chcesz,” dodała, „Polak zawsze Polakiem; dobrze o nich powiedziano: że więcej obiecują niż dotrzymać mogą.”

„A więcej dotrzymują niż obiecywali,” odezwał się także na głos l'abbé de Monbijou.

Skoro Andrzej Poliński powrócił do siebie, upadł na łóżko i z rozpaczą zawołał: „Przez lat kilkadziesiąt dużyłem się zwiedziony miłością własną, a teraz aż późno poznaję, iż nigdy nie byłem artystą!”

Na początku jesieni w Leśnejwoli, Marya sama jedyna po pokoju chodząc, zatrzymała się przed oknem. Może instynktem wiedzioną, zdało się jej że słyszy to co zdala już usłyszeć chciała, że widzi czego dostrzedz z taką niecierpliwością pragnęła; i usłyszała turkot, i dostrzegła pocztową bryczkę na dziedziniec wjeżdżającą, i zaledwo wybiegła na ganek, już była w objęciach ukochanego męża. Po pierwszym uściskaniu: „Czy wszyscy w domu zdrowi?” pierwszym było zapytaniem ojca.

„Zdrowi,” odpowiedziała; „a ty mój drogi czyś zdrow, a obrazy twoje?...” dodała z pewnem wahaniem.

„Niestety,” odrzekł ze smutkiem Michał Poliński, „przywiozłem je nazad, sprzedać nie mogłem, cała podróż była na próżno.”

„Niech będą za to dzięki Najwyższemu,” zawołała

Marya z radością, „lękałam się aby już sprzedanemi nie były.”

Michał tem zapytaniem i nagłą radością żony zdziwiony, nie miał czasu o powód zapytać, bo wszedłszy do środka, w jednej chwili od całej rodziny otoczonym został. Wnet potem Marya opowiedziała mężowi, że proces z rządem zakończony, areszt z polowy Leśnejwoli zdjęty. Co się zaś tyczy granicznej sprawy, znaleziono w papierach Józefa Polińskiego oryginał pokwitowania z pretensyi jeszcze przez ojca dzisiejszego sąsiada podpisany; ten zaś o zgodę przymuszony prosić, z łatwością ją otrzymał. Nie dosyć na tem: skoro zle nas spotyka, rzadko kiedy samo przychodzi, a tu dobre nowiny jedna po drugiej jak z nieba spadały; bo istotnie, jeżeli Bóg nas karze za nasze przewinienia, częste próby zsyła; wszelkie dobro od Boga pochodzi! Daleka krewna kapłana Bogdańskiego, o której nikt z rodziny jego nie wiedział, umarła bez testamentu w powiecie nowogrodzkim na Litwie, i drogą naturalnej sukcesyi piękna wioska i parę kroć stotysięcy złotych kapitału drogą spadkową dostało się Maryi. Tak się od razu wszystkie biedy i kłopoty zakończyły. I dzień ten się zakończył wśród najkłikszych oznaków miłości i przywiązania. Pytania i odpowiedzi bezprześcannie następowały po sobie, pochodzące nie z ciekawości próżnej, ale z tej szczerzej życzliwości, która o wszystkim, co nas zbliża obchodzi, dowiedziećby się chciała. Północ wybiła od dawna, kiedy się do spoczynku udali.

(Dokończenie nastąpi.)

cowywane punkta idą pod gruntowną dyskusją na głównych sesjach. Dotąd szczęśliwie potrafiono uniknąć starcia się z rządem.

Włochy.

Rzym, 25. Kwietnia. — Postanowiono aby roboty kolei żelaznej do Civita Vecchia czém prędzej rozpoczęto.

Turyn, 26. Kwietnia. — Indépendance Belge zamieszcza wiadomość: pierwsza brygada korpusu ekspedycyjnego z Krymu wróciła do Spezzia. Zdrowie i usposobienie wojska jest wyśmienite. Przybycia całej pierwszej dywizji pod Durandó oczekują tu codziennie. I generał de la Marmora opuszcza lada dzień Krym z sztabem jenerałnym.

— Wiadomości z Parmy nadeszły opisują nader surowy stan oblężenia niszczący wszelki obław w handlu, wszelki ruch swobodny, wszystko jest przytłumione. Zaden podróżujący kupiec nad 24 godzin bawić w mieście nie może. Bogaci mieszkańcy uciekają się na wieś, mniej zamożny cały ciężar oblężenia znosić musi. Aresztują na same nieuzasadnione podejrzenia. Żołnierze austriaccy stanowią policją Parmy, a generał Crenneville jest jej tyranem. Osoby piastujące wysokie urzędy w Parmie, oświadczają, że wpływ Austrii i austriackie prawo celne są klątwą kraju, i że straconą wziętość rządu przyznać należy intrygom Austrii.

Turecja.

Z Bayrutu otrzymała Kor. pruska list, udzielający bliższych szczegółów o wypadkach zaszłych między Turkami i Chrześcianami 4go Kwietnia. Powstała ludność mahometañska w Naplus przeciw Chrzecianom, 40 rodzin zabito, między niemi ojca pruskiego agenta Sayde Kavar, ciała innych mocno raniono. Motłoch fanatyczny wdął się do domów angielskiego i francuskiego agenta, złupił ich, łamiąc i niszcząc wszystko, mianowicie znaki chorągwiane przed ich domami. W podobny sposób zrabowano kościół grecki, zwalwszy ołtarze i rozdarłszy księgi kościelne. Podobnego losu doznały wszystkie prawie domy dzielnicy Chrześcianiskiej. Dom, który oszczędzono, był pruskiego konsularnego agenta, obroniony przez zaprzyjaźnionych mahometanów. Gdyby ojciec agenta tego był się w domu jego zatrzymał, a nie znajdował w chwili powstania w agencji konsula angielskiego, byłby także ocalał. Dzieci i kobiet nieuszczędzono, owszem narażono je na największe znieważenia. Za bezpośredni powód tego smutnego zdarzenia podają, że angielski podróżnik, znudzony i męczony natarczywością głuchoniemego mahometañskiego żebraka, uderzył nieostrożnie lufą broni, która nabiła puściła i żebraka zabiła. Z tego nieszczęśliwego przypadku korzystały osoby, których niezadowolili był Hatti Humajun z 18. Lutego i wyrzeczone w nim równouprawnienie mahometanów z niemahometanami, aby pierwszych przeciw drugim, mianowicie przeciw Chrześcianom poburzyć. Pod pozorami że religia mahometañska zniesiona została, zamknęli niezadowoleni Mahometanie w piątek 4. Kwietnia, niepozwalając przez to zwolennikom proroka przepisano odprawie nabożeństwa. Łatwo sfanatyzowanym powstał w licznych zastępach uderzając na Chrześcian. Anglik, który zabił był żebraka, ochroniony został od zemsty ludu przez gubernatora miejscowego; zamiast niego odpłaciło wielu innych krwią jego nieostrożność. Zdaje się, że powstanie dalej nie szerzyło się, co jest też pożądaną, że przy całkowitym braku wojska regularnego i przy znacznej większości Mahometanów nad Chrześcian w owych okolicach nie byłoby wcale rzeczą łatwą, obronić ludność. Z licznych pielgrzymów, którzy w czasie wielkiej noey na świętej ziemi bawią, nieodważyła się żaden pokazać nigdzie, chyba na drodze między Jeruzalem a Jaffą.

— W skutek pokoju zawartego w Paryżu, nastąpi zmiana granic między Turcją a Rosją. Nie od rzeczy więc będzie objaśnić czytelnika tak z granicą nowo pociągniętą się mającą jak z tym kawałkiem ziemi, który Rosja ustępuje.

Chodziło sprzymierzonym, ażeby brzegi ujścia Dunaju jakoteż brzegi ujścia Prutu nie dotykały bezpośrednio granic Rosji, ale ażeby i z tamtej strony tych brzegów rozciągało się terytorjum tureckie. Leżało to w interesie tak strategicznych jak handlowych stosunków. Odcięto więc krajkę ziemi 4 do 5 mil niem. szeroką, ciągnącą się po nad pomienionymi brzegami około 40 mil długości.

Granica ta nowa rozpoczyna się nad Prutem u wsi Kotamare, 8 mil niem. niżej miasta Jassy a 2½ mili górą od mołdawskiej granicznej miejsciny Husz, niedaleko miejsca gdzie rzeczka Bachlui do Prutu wpada. Od Kotamare idzie granica w kierunku południowo-wschodnim na 5½ mil niem. aż do miejsciny Saraczyka, leżącej na traktie do stolicy besarabskiej Kiszniów, 4 mile od Prutu. Tu w tem miejscu poczynają się źródła rzeczki Jalpuch, która płynąc ku południowi w równoodległości od Prutu (na 4 do 5 mil) stanowi dalszą granicę aż do ujścia swego do jeziora tegoż imienia, a które to jezioro leżące na zachód od Izmailu już z Dunajem się łączy. Niedaleko ujścia Jalpuchu w północny kraniec jeziora 6 mil wyżej Izmailu leży miejsce Balgrad po tatarsku Tobak zwane, punkt środkowy bułgarskich kolonij na besarabskim stepie, które tu Rosja po wojnie 1828 r. z Turcji przeprowadziła. Ten punkt stanowić będzie odtąd narożnik południowo-zachodni granic państwa rosyjskiego. Tu ztąd bowiem nowa granica łamie się ku wschodowi, idąc w równoległym oddaleniu od północnego ramienia Dunaju. A mianowicie dotyka nowa granica w tym kierunku ujść rzeczek Katlabug i Kitai, wpadających do północnych końców jezior tegoż nazwiska; dalej dotyka ujścia rzeki Kagylnik do jeziora Sassyk albo Kundyk, idzie następnie po nad szaniami Trajana, tak je bowiem lud wołosko-romański nazywa, a są to starorzyskie wały graniczne. Nad jeziorem Sassyk leży Tatarbunar, zkąd idzie trakt do Akermanu, i tym traktem ciągnie się granica nowa jeszcze 5½ mil niem. Na 4½ mili przed Akermanem łamie się na południe i zdąża dwumilowym szlakiem do brzegu morza Czarnego, 4½ mili niem. niżej ujścia Dniestru a 9½ mili wyżej ujścia Dunaju przy Kilia, w bliskości wschodniego brzegu jeziora Burnas, które z jezior solnych tych brzegów na krańcu wschodnim jest położone.

Cała ta krajka wynosi około 150 mil kwadratowych, a z jeziorami do 160 mil kwadratowych, a więc około ⅓ obszaru Besarabii. Oprócz tego przypada do Turcji około 40 mil kwadratowych bagien niezamieszkałych, rozciągających się między ujściami ramionami Dunaju, a które Turcja traktatem w Adryanopolu 1829 r. Rosji odstąpić musiała. Kraj odstąpiony, leżący powyżej dunajowego delta, także w największej części jest stepem wapnistym bez wody do uprawy mało przydatnym, dlatego przez dawnych mieszkańców tatarskiego plemienia, opuszczony i tylko przez koloniz Rosyan, Bułgarów, także przez Wołochów, cyganów i żydów zrzadka zamieszkały.

Ważną atoli stratę ponosi Rosja z odstąpienia miast, które w tym pasie leżą, przez Greków i Rosyan zamieszkałych i handlem zubożonych. A mianowicie utracą miasta nad Dunajem: Kilia liczące 7000 mieszkańców, Reni 7300 mieszk., Tuczok z fortecą Izmail liczące 1849 r. 26,300 m. Okolica ciągnąca się między rzeką Jalpuch i Prutem ma grunta urodzajne i żyzne i z wyjątkiem nowopodniesionego miasta powiatowego Kagul (dawne Formosa) osiadłego przez Rosyan i liczącego 2700 mieszkańców, jest gęsto przez ród romański z Multan i Wołoszczyzny zamieszkała. Ponieważ odstąpiona krajka ziemi z kilku powiatów besarabskich jest oderwana, a mianowicie z powiatów: akermanńskiego, izmaelskiego, kagulskiego i kiszniowskiego, nie może być liczba mieszkańców, których Rosja odstępuje, z dokładnością podana. W przybliżeniu jednak wynosi 130—140,000 dusz, co by czyniło około ⅓ ludności całej besarabskiej. Z tych przypadnie około 50—60,000 na mieszkańców romańskiego plemienia, 50—55,000 Rosyan, 15,000 Bułgarów, a 10—20,000 żydów, cyganów, Greków, Armenów i innych.

Rzecz jest uwagi godna, że traktat paryski kraj powyższy, który Rosja odstępuje, nie bezpośrednio do państwa tureckiego przyłącza, ale go do księstw Multan i Wołoszczyzny przydaje, tak, że tylko pośrednio wraz z temi księstwami pod panowaniem sultana zostawać będzie. A jednak nietylko łatwo było ten kawał ziemi do Dobruży przyłączyć, która stanowi integralną część Turcji, ale co większa całe to pasmo ziemi po za Prutem stanowiło część tureckiej Besarabii, którą Rosja 1812 r. przez traktat w Bukareszcie zyskała, a tylko w małej bardzo części do Multan należało. Turcja więc rzeczywiście nie nie zyskała i ani na krok dalej granic swoich naprzód nie pomknęła.

Kronika miejscowa.

Poznań, 5. Maja. — Dekretem apostolskim, konferowaną została wyśłużonemu oficyałowi X. Wincentemu Kilińskiemu wakująca prelatura probostwa kościoła Metropolitalnego tutejszego w skutek nominacji Najj. Pana najlaskawiej mu udzielonej. Po uczynieniu przed Najprzewielebniejszym Arcybiskupem wyznania wiary Św. tymże dekretem zastrzeżonej, odbyła się dzisiaj w katedrze instalacja rzeczzonego proboszcza. Posunięcie to wspomnianego prałata na stopień wzmiankowany, stało się prawdziwą pociechą dla znajomych i przyjaciół, którzy mu posiadanie tej godności jak najdłuższe z całego serca życzą.

Poznań, 6. Maja. — Od kilku dni mieliśmy tu powietrze nadzwyczajnie zimne, połączone z mroźnym wiatrem. Rozwinięte w końcu Kwietnia liście, mianowicie kasztanów i lip, zwinęły się i zwiędły widocznie pod wpływem śronów nocnych i przybrały barwę przyciemnioną. Dziś nareszcie po godzinie 8ej z rana śnieg pędzony przejmującym wiatrem na dobre padać zaczyna.

Babimost, 2. Maja. — W dniu 23. z m. odbyło towarzystwo agronomiczne powiatu tutejszego posiedzenie, na którym udzielono członkom nadesłane przez prezesa naczelnego pisma, dotyczące doświadczeń na polu rolniczym i gospodarczym. Z sprawozdania przewodniczącego podajemy szczegóły następujące: Późne zasiewy ucierpiały najwięcej od mrozu. Mimo tego zasiewy zimowe upowszechniają nadzieję pomyślnego plonu. Rzep zmarł w ⅔ częściach. Pszenica i zasiewy letnie nie pozostawiają w ogóle nic do zyczenia. Konieczna dwuletnia i lucerna wymarzyły prawie wszędzie, dla czego obawiać się wypada niedostatku paszy. O przeważnym wpływie, jaki wywiera żółta łupina na gospodarstwo rolne, panował powszechny głos uznania. Przyszłe posiedzenie odbędzie się 18. Czerwca r. b.

Mur. Goślina, 3. Maja. — Pomiedzy nauczycielami okolicy tutejszej istnieje od przeszło 10 lat stowarzyszenie, mające na celu udzielanie wsparcia rodzinie zmarłego członka do pokrycia kosztów pogrzebu. Wsparcie wynosi obecnie 38 tal. Członkowie stowarzyszenia odbędą tu dnia 14. b. m. walne zebranie, dla przyjęcia sprawozdania i dla wyboru nowego dozoru na następujące 3 lata.

Kcynia, 3. Maja. — Z drogi zwirowej Pilsko Chodzieskiej została ukończoną przestrzeń pomiędzy Pilą i Uściem. Na przestrzeni pomiędzy Uściem i Chodziezem grobla już jest usypaną. Cała droga zwirowa rzeczona oddana będzie do użytku publicznego w ciągu roku bieżącego.

(Nadestano.)

Ze Średzkiego. Wszystkie prawie zboża w ostatnich latach uległy rozmaitym chorobom, kłeskom; — w obecnym zaś roku spotkało nieszczęście rzepaki. Na zimę w r.eszłym pięknie poszły na przezimowanie, Na wiosnę w skutek odwilży i przymrozków ucierpiały dużo, tak, iż prawie nadzieję o nim stracono. Miejscami też wiele go zaorano. Jednakowoż kto był cierpliwszy, nadzieję odzyskał, albowiem wiele pni rzepakowych, które za stracone uważano, popuszczały po dwie i trzy nowe rośliny około swęj główki, tak, iż jeszcze średniego zniwa spodziewaćby się można. Lecz większa kłeska niżeli wymarznienie, są robaczki czarne, chrząszczyki, po niemiecku *der Glanzkaffer* (*Nitidulu aenea*) które w bardzo wielkiej ilości, szczególnie w młodych rzepik opanowały. Daleko się one prędzej w tym roku pojawiły, aniżeli w zeszłych, bo zaledwie utworzyły się pąkoweczki kwiatowe, a już nielitościwie chrząszczyki je toczyć poczęły; pąkówki te poczęści już wcale, lub tylko bardzo słabo rozkwitają. Jeżeli rozkwitną, to w kwiatku znajdują się poczwarki pół linii długie, które, zdaje się, są owocem chrząszczyka, a które znów pyłek tak potrzebny do zapłodu chciwie spożywają.

Przeciw tym chrząszczykom nie ma pewnych zaradczych środków. Powietrze zimne i wilgotne o tyle skuteczne, iż wprowadza chrząszczyki w nieczynność i zdaje się jakoby mokrego kwiatu spożywać nie mogły. Najgorzej jest, jeżeli przed rozkwitnieniem chrząszczyki rzepak opanują, w czasie pełnego kwiatu nie tyle są szkodliwe. Drugie spostrzeżenie naprowadziłyby mogło na uprawę rzędową, albowiem zdaje się, jakoby wolną była od chrząszczyka, a przynajmniej bardzo mało niemi dotknięta. Kto ma w zagony i rzędową uprawę rzepak lub rzepik zasiany, wartoby było temu uwagę poświęcić.

Ar. loterya w Bertonie.

Berlin, 5. Maja. — W dniu dzisiejszym przy rozpoczęciu ciągnięcia IV. klasy 113. król. loteryi, padła główna wygrana 40,000 tal. na nr. 9038; 3 wygrane po 5000 tal. na nra 9726. 32,919 i 60,456; 4 wygrane po 2000 tal. na nra 31,437. 37,128. 69,243 i 69,441; 37 wygranych po 1000 tal. na nra

3842. 3988. 6462. 6585. 8219. 10,832. 13,755. 17,436. 19,293. 22,511.
23,004. 23,408. 24,693. 25,147. 34,543. 35,952. 37,307. 39,870. 43,225.
45,703. 46,541. 48,762. 52,506. 53,831. 60,767. 61,106. 70,575. 74,391.
78,913. 79,718. 81,768. 82,028. 82,460. 82,476. 83,604. 86,245 i 89,620;
46 wygranych po 500 tal. na nra 1040. 1103. 1289. 2856. 3476. 6377. 8016.
15,188. 18,086. 19,887. 20,680. 22,121. 26,187. 27,287. 27,467. 29,006.
31,970. 35,153. 37,108. 37,353. 39,291. 39,981. 41,212. 44,420. 45,859.
50,275. 55,183. 55,498. 57,615. 59,960. 61,623. 62,825. 62,864. 63,888.
66,233. 67,492. 69,737. 73,687. 81,076. 81,949. 82,824. 83,122. 83,905.
84,797. 87,767. i 88,404; 73 wygranych po 200 tal. na nra 662. 1638. 2598.
3949. 5885. 7450. 9011. 9876. 11,715. 11,988. 12,813. 16,609. 16,937.
17,434. 17,514. 21,656. 22,769. 22,978. 23,946. 25,216. 25,986. 27,623.
27,672. 27,796. 28,712. 28,898. 33,210. 33,670. 34,532. 34,785. 37,077.
37,574. 37,782. 39,090. 39,740. 41,980. 43,492. 44,013. 46,468. 46,492.
48,315. 50,100. 51,616. 52,944. 54,855. 56,186. 56,519. 57,034. 57,302.
57,531. 58,446. 60,013. 60,487. 61,533. 62,122. 65,601. 66,974. 71,643.
74,253. 76,038. 77,145. 79,430. 80,415. 83,510. 83,612. 83,635. 85,506.
86,705. 86,393. 86,921. 88,123. 89,195 i 89,396.

Przybyli do Poznania 6. Maja.

BAZAR: hr. Szoldrski z Brodowa, Stablewski z Zalesia, Mikorski z Wrześni.
HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Elias z Brunoświku, Holzenhauer z Kolonii, Schultz, Hirte i Lehmann z Berlina, Kannenberg z Jastrow, Turno z Obiezierza, Brauk z Gorzyna.
HOTEL DREZDZENSKI MYLIUSA: Mollard z Góry, Funke z Śremu, Liedemann z Sędziwojewa, hr. Mycielski z Rokossowa, Prange z Nukla, Renault z Alfort, Zellendorf i Lange z Rogoźna, Burchardt z Reims, Müller z Nakla, Oppolnierz z Berlina.
HOTEL DU NORD: Bojanowski z Małpinia.
HOTEL PARYZKI: prób. Lewandowski z Ohry, Fenrich z Pniew, Menzel z Śremu, Bankiet z Smigla, Bronikowski z Golenia, Taczanowski z Pogorzeli.
HOTEL BERLINSKI: Płuczyński z Łagiewnik, Matuszewska z Biezdrowa, Buszke z Berlina, Budziszewski z Inowrocławia, Esser z Kwieciszewa, Nathansohn z Wschowy, Glass z Grodziska.
POD ŻŁOTA GESIA: Zakrzewski z Baranowa, Busse z Wielenia.
POD KORONĄ: Schiff z Wrocławia, Levi i Jerecki z Czarnkowa, Szamotulski z Pniew, Grunwald z Margonina, Lewy z Wągrowca, Goldmann i Woder z Jarocina.
HOTEL WROCŁAWSKI: Nachtwey z Jessen.

Księgarnia N. Kamińskiego i Spółki w Poznaniu (w Bazarze) poleca:

- 1) Miesiąc Maj zamykający w sobie modlitwy, pieśni, uwagi i litanie dla używania przy nabożeństwie majowym. Cena 3 Sgr.
- 2) Miesiąc Maryi czyli rozmyślania na każdy dzień miesiąca przez X. A. J. Cena 1 Tal.
- 3) Nabożeństwo majowe poświęcone czci Najśw. Panny Maryi przez W. W. Cena 1 Tal.

OBWIESZCZENIE.

Dnia 27. Maja z rana od godziny 10. w Chociczce pod Wrześnią z pozostałości po ś. p. Ur. Andrzeju Dobrzyckim sprzedawane będą przez publiczną licytację najwięcej dającym za natychmiastową zapłatę pięć koni cugowych, kilka powozów, szory, złoty zegarek, srebro stołowe, meble, sprzęty domowe, bielizna, pościel i garderoba, o czym niniejszym publiczności się donosi.

Września, dnia 22. Kwietnia 1856.

Królewski Sąd powiatowy Wydział II.

OGŁOSZENIE.

Nowe Berlińskie

stowarzyszenie assekuracji gradobicia, ma sobie za zaszczyt donieść publiczności agromicznej, że i nadal podejmuje się za opłatą stałych premii, przyczem dopłat zgola nie ma, zabezpieczenia ziemiopłodu przed gradobiciem. Regulowanie strat gradobiciem zrządzonych uskutecznia towarzystwo wedle zasad liberalnych, których przez lat 33 czynności swych się trzymało, a wypłacenie nagród urzeczywistnia natychmiast i w zupełności po dojsciu straty.

Fundusz assekuracyjny stowarzyszenia składa się w roku bieżącym z 902,325 Tal. 2 Sgr.; prócz funduszu pomienionego odpowiednią jeszcze staje się zabezpieczonemu ilość ogółowa zaliczonych na assekuracje roku 1856. premii.

Suma assekuracyjna roku upłynionego wynosiła 30½ miliona Talarów, a za 2211 szkód bez uszczerbku wypłacono 360,906 Talarów 15 Sgr., z której to ilości przypadło na obwód rejencyjny Poznański 21,400 Tal.

Blizsze szczegóły warunkowe assekuracji przejrzyć można w poniżej wymienionych agenturach obwodu rejencyjnego Poznańskiego, mianowicie:

- 1) w Poznaniu u JP. Sekretarza rejencyjnego Hoffmann (Wielkie Garbary Nr. 52.)
- 2) » Kempnie u kupca Landau.
- 3) » Krotoszynie u kupca A. Robińskiego.
- 4) » Lesznie u aptekarza Plate.
- 5) » Międzyrzeczu u Sekr. pryw. Schmidt.
- 6) » Lwówku u oberzysty Griebisch.
- 7) » Opatowie pod Ostrzeszowem u Kapitana Grempler.
- 8) » Ostrowie u kupca A. Garfey.
- 9) » Pleszewie u kupca H. Joseph.
- 10) » Powiedziskach u Kamlarza Stroeck.
- 11) » w Szlichtingowie u kamlarza Vierich.
- 12) » Skwierzyniu u kupca M. Boas.
- 13) » Wolsztynie u kupca E. Anders.

Agencje te zawsze są gotowe do pośrednictwa w interesie assekuracyjnym.

Berlin, w Kwietniu 1856.

Dyrekcya nowego Berlińskiego stowarzyszenia assekuracji gradobicia.

Dominium **Sierniki** pod Rogoźnem ma 190 opasłych skopów i 45 wybrakowanych macior do sprzedania, które zaraz po strzyżu odebrane być mogą.

*****
Medal
złoty
1845.
*****

*****
Medal
srebrny
1845.
*****

Pastyle na wszelkie choroby piersiowe,

na uleczenie całkowite chorób piersiowych jakimi są: katar, kaszel, dychawiczność, ściśnienie piersi i t. d. niema nic skuteczniejszego i lepszego jak **Pale Pectorale** przez aptekarza Georgé w Epinal. Lekarstwo to sprzedaje się we wszystkich miastach w Niemczech, a w **Poznaniu**, tylko w Cukierni i fabryce karmelków **A. Szpingiera**, na przeciw zegaru pocztowego.

Walne Zebranie Towarzystwa Pomocy Naukowej powiatu Szamotulskiego, odbędzie się w czwartek dnia 15. Maja b. r. w Szamotulach przed południem w Gieldzie, na które zaprasza podpisany Komitet, z prośbą o liczne zebranie się gorliwych protektorów tego Towarzystwa.

Komitet Towarzystwa Pomocy Naukowej w powiecie Szamotulskim.

Dnia 2. Czerwca odbędzie się w **Śremie** Walne Zebranie Członków Towarzystwa Pomocy Naukowej.

OBWIESZCZENIE.

Jak najrychlejsze osiedlenie się lekarza w naszym mieście, z powodu oddalenia się dotychczasowego, jest nieodzownie potrzebne. Za leczenie biednych pobierać on będzie rocznie 100 Tal. z kasy miejskiej.

Wszyscy Panowie lekarze, lub chirurzy pierwszej klasy, będący oraz akuszerami i mówiący także po polsku, a chcący się o tę posadę starać, niech się jak najprędzej zgłoszą do tutejszego Magistratu.

Sulmierzyce, dnia 1. Maja 1856.

Magistrat.

Dnia 15. Maja

otworzony znów zostanie skład optyczny, matematyczny i fizyczny optyków **braci Poht**, dawniej nadwornych optyków braci Strauss, w **Poznaniu** w Buscha Hôtel de Rome. To dla wiadomości potrzebującym okularów i miłośnikom sztuki.

I. F. Poppe i Spółka w Berlinie

polecają z swego składu komisyjnego u Pana **Rudolfa Rabsilber w Poznaniu** kukurydzę i guano w prawdziwym i świeżym towarze z zaručeniem.

Łaskawe polecenia niezwłocznie wykonane zostaną.

Rudolf Rabsilber, Spedytor.

Amerykańską kukurydzę zab koński poleca:

Teodor Baarth.

Amerykańską kukurydzę, Rygskie siemie lniane, rzep letni i rydz, jako też wszelkie gatunki nasion traw poleca

Jakób Briske,

Wrocławska ulica Nr. 2. na pierwszym piętrze.

W Zakładzie wodnoleczącym

W DEMBNIE

odbędzie się dnia 12. i 13. Maja r. b. **Bal** w sali Zakładowej i **Koncert** w ogrodzie.

Każdą razą ustanowionym jest początek Koncertu o godzinie 5. po południu, a początek Balu o godzinie 9tej wieczorem.

Dochód z koncertów przeznacza się dla ubogich. Dembno, dnia 25. Kwietnia 1856.

Administracya Zakładu. **A. Cronier.**

Drelich na wańtuchy gładki i w paski, jako też płótno na wańtuchy do 62 funt. ciężkie, jak najtaniej poleca **Antoni Schmidt.**

Urzędnik gospodarczy nieżonaty, obudwóch języków moźny, który w gospodarstwach renomowanych samowładnie rządził, z dobrými świadectwami szuka od Sgo Jana tu lub za granicą odpowiedniego miejsca; adressy z podaniem warunków uprasza się fr. post. rest. **F. M. Poznań.**

Całe pierwsze piętro w domu położonym pod Nr. 8. placu Działowego, składające się z sali, 5 pokoi, kuchni i t. d. jako też do tego należąca stajnia i wozownia są od 1. Października r. b. do wynajęcia. Blizszej wiadomości udzieli posiadiciel domu położonego na Rybakach pod Nr. 16.

Przy Fryderykowskiej ulicy 20. na parterze są 2 izby do wynajęcia.

Zaproszenie.

Niniejszem mam zaszczyt uwiadomić Szanowną Publiczność, że objąłem na Ratajach pod Nr. 41. Dom gościnny „**Pod Gwiazdą**” wraz z kręgielnią i ogrodem, a zaopatruwszy się w dobre trunki, napoje i potrawy, zapraszam szanowną Publiczność o liczne zgromadzenie się przyrzekając rzetelną i skora usługę. Polecając się szanownym względem, proszę o łaskawą pamięć.

T. Kosmowski, Restaurator.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 5. Maja 1856	Sto pa (C)	Na pr. kurant papiere rami.	gotowi. zna.
Pożyczka rządowa dobrowola . . .	4½	—	100½
dito z roku 1850. . .	4½	—	101½
dito z roku 1852. . .	4½	—	101½
dito z roku 1853. . .	4	96	—
dito z roku 1854. . .	4½	—	101½
Oblięi długi skarbowego . . .	3½	—	86½
dito premiów handlu morskiego . .	3½	—	—
dito Marchii Elektoralnej i Nowej .	3½	—	83
dito miasta Berlina . . .	4½	101	—
dito dito . . .	3½	—	84½
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3½	—	94
dito Prus Wschodnich . . .	3½	—	91
dito Pomorskie . . .	3½	94	—
dito W. X. Poznańskiego . . .	4	—	100
dito W. X. Pozn. (nowe) . . .	3½	—	89½
dito Śląskie . . .	3½	—	88½
dito Prus zachodnich . . .	3½	—	87½
Bilety rentowe Poznańskie . . .	4	—	92½
Louisdory . . .	—	—	111
Akcyje kolei żelazn. Starogr Poznańsk.	4	—	99

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunek wiatru w Poznaniu.

Dzień.	Stan termometru		Stan barometru.	Wiatr.
	najniższy	najwyż.		
28. Kwiec.	+ 9, 0"	+ 19 0"	27" 4 5"	Połud zach.
29. "	+ 10, 0"	+ 21 7"	27" 3, 4"	Poł. wsch.
30. "	+ 7, 2"	+ 12 4"	27" 6, 3"	Poł. wsch.
1. Maja	+ 2, 2"	+ 12 5"	27" 5 5"	Połud. zach.
2. "	+ 5, 0"	+ 9 0"	27" 6 0"	Póln. zach.
3. "	+ 1, 5"	+ 6 3"	27" 7, 6"	Póln zach.
4. "	+ 1, 0"	+ 9, 0"	27" 9, 5"	Póln. zach.